

FYRVERKERIET PÅ BLASIEHOLMEN
(sedt ifra Stämparteren).

sätt liggande, sin ed till konungen, kyssa derefter hans hand, påsätta åter sina furstekronor och begifva sig öfver till drottningen för att äfven kyssa henne på handen. Ledamöterna af Statsrådet erhålla derpå justitieministerns tillsägelse att på enahanda sätt falla på knä för konungen och aflägga ed; det är den icke ovigtiga skilnad dervid, att medan det nyss var kammarherrar, som framlade de hyenden, på hvilka de båda furstarne egde att knäfalla, är det bara kammarjunkare, som lägga hyenderna under Statsrådernas knän. Dessutom få Statsrådena icke den äran att kyssa Hennes Majestäts hand.

En psalm blir afsjungen, festmusiken börjar åter och processjonen sätter sig i rörelse från kyrkan. Vårt chronometer visar 2, 20'.

Tåget går alldeles samma väg tillbaka till slottet. Konungen visar sig nu i kunglig krona och mantel i stället för furstlig, samt med spiran i handen; likaledes drottningen. Dessutom går general Sprengporten i processjonen med Riksvärdet blottadt och höguret i stället för liggande på ett hyende, så som till kyrkan.

Publiken i kyrkan, liksom ute, har ändtligen fått nog för den gången. Man bestämmer sig för att söka komma hem; ty det skall dock vara en ända på allt. För öfrigt har man endast några få timmar till sin rådighet, och i den tiden skall man äta middag (o, hvad den skall smaka!), berätta för de hemmavarande, som icke kunnat vara med, om allt hvad man har sett, om kungens gråskymmel, om drottningens vagn, om drabanterna (de drabanterna, de drabanterna!), eller om erkebiskopens granna skrud, om smörjelsehornet, om huruledes statsrådet X synberligen var nära att torka sig om knät, då han steg upp efter knäfallet, men — gudskelof! — åtrade sig och fann, att detta icke gick an vid ett så högtidligt tillfälle, o. s. v., och så — ut igen i staden! ty der är ju ännu på dagordningen det stora fyrverkeriet; min gud! skulle man icke komma att få se fyrverkeriet med!

III.

FYRVERKERIET PÅ BLASIEHOLMEN.

Programmet är följande:

14 större pjäser, dels i stråleld, dels i särskilda briljanta färger;

2000 raketer, i buketter à 50 stycken i hvar;

200 bomber;

50 luftbägare;

3 raketkistor, à 550, 650 och 800 raketer med stjernor i alla färger;

90 bengaliska eldar;

ett tempel i hvit eld med initialerna C. och L. och omgifvet af 300 romerska ljus.

Dessutom utanför på vattnet mellan Blasieholmen och slottet 300 vattendykare, 100 vattenluftbägare, (hvilken terminologi!) och 100 »horizontella vattensolar!»

Det är i hela Stockholm icke mer än en mening derom, att Svea artilleris öfverfyrverkare, från hvars laboratorier allt detta utgått, är en man på höjden af sin samtids pyroteknik. Han skall i afton aflägga ett sådant offentligt vittnesbörd derom, att säkert hela världsdelen efter detta prof egnar honom ett otvunget erkännande.

Platsen för det stora lysande, glimmande, gnistrande, knallande, fräsande och brusande skådespelet är förträffligt

vald. Tusentals människor kunna med samma lätthet njuta deraf från tio särskilda punkter. Strömmens klara vatten ligger der framför som ett ofantligt spegelglas, färdigt till att med fotografisk noggrannhet återgifva de omvexlande och lifliga luftsynerna.

Förutom de många tusen åskådarna på landbacken, är det en, som har tagit säte högt, högt uppe i skyn; det är fullmånen, som med nyfikna blickar skådar ner öfver herr Lindebergs fyrverkeri-ställatser, men tillika hemligen drager på smilbandet åt hela denna omåttliga pretention i illuminationsväg. Skrattar bäst, som skrattar sist!

En raket till signal. A—a—a—ah!

Och nu blir der ett sjudande och sprakande och susande och bombarderande! Det ena springvattnet af kulört eld, det ena stjernregnet, den ena buketter af meteoror aflöser den andra; hvar gång en raket drager sin lysande linje ut i det oändliga uppåt, ses dess motbild i vattnet, trängande ner i hafvets djup som en eldröd harpun efter något inbilladt sjö-vidunder. För hvar bomb, som springer och kastar sina otaliga färgade stjernor vidt omkring, höjer sig en chorus af beundran och bifall från Carl d. 13des torg ändå till Skeppsbron, hela den enorma halfeirkeln midt emot fyrverkeriets scen.

Det stora templet bildar slutdekorationen. Dess bländande hvita lågor förvandla sig efterhand till omvexlande brokig eld med det lifligaste spel. Månen deruppe med de satiriska blickarna mumlar något förargligt för sig sjelf, som ingen människa kan höra, men publiken utbryter i ett jubel, som höres öfver hela konungastaden.

DEN 4 MAJ.

REVVEN.

Vädret är ruskigt; det blåser kallt och det regnar tidtals. Majsolen, som i går var »à la hauteur de la situation», gör idag en ömklig fiasco. Imedertid, man gör som parisaren vid dylika fatala tillfällen, man — låter det regna och man blir icke hemma för det. Kl. 12 är der stor revy på Carl den 13des torg. Paraply i handen, friskt mod i bröstet och så — framåt!

Redan före kl. 12 hafva alla de i hufvudstaden ordinärt och extraordinärt befintliga trupper uppmarscherat och intagit hela sträckningen från södra hörnet af Carl d. 13des torg till långt neråt Blasieholmen. En mängd officerare äro samlade som en brokig bukett af stormhattar, lejongap, svärdslijor, riddarsporrar, (amaranther, tulpaner, o. s. v.) omkring statyen midt på torget; en annan grupp af officerare hafva fattat posto vid östra alléen.

Klockan blir half 1, förrän H. M. Konungen anländer till häst, åtföljd af en lysande stab. Flera utländska officerare, för ögonblicket gästande Stockholm, upptäckas i sviten. Hertigen af Dalarna åtföljer likaledes sin broder konungen; hertigen af Östergöthland har laga förfall, ty det är han, som i dag förer högsta befälet och skall uppvisa trupperna för H. M.

Konungen och hans stab stadnar framför östra alléen midt emot Carl d. 13des staty, de kungliga damerna, som anlända i vagn, taga plats i samma allé. Defileringen börjar.

Der se vi först Kadettkåren!

Derefter komma:

Svea lifgarde,

Andra lifgardet,

Norska skarpskyttarne,

KRÖNINGEN I STORTRYKAN.

HYLNINGEN PÅ SLOTTSBACKEN.

Lifregimentets grenadierer,
 Sappeurkompaniet,
 Upplands Regemente,
 Södermanlands do.,
 Vestmanlands do.,

alla på öppna kolonner; och nu —

Lifgardet till häst i kort galopp, och ändtligen
 Svea artilleri.

Det är krigiskt, men icke blodigt, det är imponerande, men icke egentligen fruktansvärdt. Trupperna taga sig samt och synnerligen bra ut, putsade uniformer, skurade vapen, mustascherna waxade! Officerarnes hållning är beundransvärd; hvilka sträckta ben, hvilken rytm i det sätt, hvar på täspetsen attackerar den sandiga marken! Harmonimusiken fyller luften med Auber och Donizetti, fanorna vaja, hästarne gnägga, publiken ropar bravo och Movitz skulle åter ha stor lust att kasta sin hatt i böljorna.

DEN 5 MAJ.

HYLLNINGEN.

Vi hafva haft tvenne dagars fest, vi skola ännu ha den tredje. Vi hafva i natt, som var, lagt oss att njuta hvilans och de milda drömmarnes behag, med intrycket af det glänsande militärskådespelet om förmiddagen och galaspektaklet om aftonen: DD. MM.s högtidliga tåg till operan med de carolinska drabanterna och de präktiga kuirasserierne, herr Topelii »Carl den Tolfte Jagt» och derefter folksången, utförd af hela theaterpersonalen i svenska nationaldräkter. Vi skola se carolinerna ännu en gång, och rikshärolden och riksmarskalken i hermelinskappa! Och vi skola höra H. M. hålla tal under bar himmel. Ty i dag är det hyllningen.

Det har behagat snöa litet på morgonen; detta är »maj med rosor i hatten», o de poeterna! Imedertid bättrar det sig längre fram på förmiddagen. Åter är hela staden i rörelse, åter äro alla läktare på slottsbacken beklädda med åskådare och åskådarinnor, åter hafva krinolinerna krupit ut på taken och bluserna gjort staty i slottsmurens nicher.

Vid foten af Slottsbackens s. k. obelisk har man under prof. Scholanders ledning uppfört en konstig estrad, paviljong eller hvad det kallas, en storartad byggnad med tvenne utlöpare flygel-läktare för rikets ständer, den norska deputationen, diplomaterne o. s. v. Till estraden leder en hög trappa, vid hvilken två förgyllda lejon, (de gamla Svea- och Göthalejon i kröningsgala!) hålla vakt; estradens tak uppbares af fyra kolossala standarer och öfver detsamma ses i en ytterst sirlig dekoration en genius, som utströr kronor och blomster, samt konungens namnchiffer på en stor vapensköld. I frisen nedanför läses kungens valspråk. De nämnda fyra standarerna äro prydda med troféer och sköldar, på sidorna äro blå draperier med guldkronor. Sido-läktarne äro icke mindre smakfullt smyckade, draperierna äro af blått siden med guldfransar, det blå- och hvitrandiga tälttaket bäres af 24 förgyllda hillebarder, af hvilka hvar och en har en sköld med ett af de svenska landskapsvapnen, omgifven af en lagerkrans. På hufvud-

estraden står naturligtvis konungens silfverthron, under en himmel af purpursammet med guld- och silfverbroderier; på högra sidan om densamma är drottningens thron, samt förgyllda karmstolar för hertiginnan Oscar och prinsessan Eugenie, på den venstra karmstolar för H. M.s bröder.

Kl. half 1 ankommer den kongl. processionen. Den är icke på långt när så stor, som vid kröningen, men vi hafva dock den fagnaden at återfinna alla de förnämsta figurerna från i förrgårs, riksbaneret, buret af general Meyer, rikssvärdet, »högburet» af general Sprengtporten; H. M. är i dag till fots, i kongl. mantel, krona och spira, under en himmel, buret af fyra högre embetsmän; hans bröder likaledes med furstlig mantel och krona, men utan himmel. Drottningen och prinsessorna — i dag med hermelinsmantlar och diadem — hafva infunnit sig före konungen och tagit plats på tribunen för att der invänta honom. Under musik och dånande kanonsalut skrider tåget fram. H. M. träder upp på estraden och intager sin thron, riksmarskalken, statsministerne och »rikets herrar» slå sig ner på de taburetter, som äro för dem framsatta nedanför och vid thronen. Så snart detta är skedd, upphörer musiken och saluten, riksmarskalken slår med sin staf i golfvet och äskar ljud. Konungen håller sitt hyllningstal.

Det är icke långt, men fyndigt. »Ett samhälle kan ej stå stilla; det vore vädligt, så fram det ej i längden blefve omöjligt; men man må slå framåt med lugna steg och hvarje förändring är icke ett framsteg; landets väl fordrar fred, enighet och idoghet; lagen skall vara öfver alla; konungen ber sitt folk vara förvissadt om att han skall upprätthålla denna lagens myndighet och okränkighet». Sedan kungen slutat sitt tal, höjer rikshärolden sin stämma och uppmanar ständerna att till konungen aflägga sin hyllnings- och trohetsed. Adeln reser sig först, justitieministern förestafvar eden och ståndet eftersäger den, med blottade hufvuden och två fingrar i vädret. De öfriga stånden göra likaså, det ena efter det andra. Slutligen tåga landtmarskalken, talmännen och vice-talmännen upp till thronen och kyssa allerunderdånigst konungens hand.

Musiken spelar åter upp, kanonerna dundra från Skeppsholmen, tåget begifver sig tillbaka till slottet i samma ordning, som det anländt.

En timma sednare ses H. M. som en god medborgare, i grå öfverrock och med en kavaljer under armen, taga sig »sans cérémonie» en liten promenad genom stadens gator. »Vieux farceur!» skulle en fransman härvid hafva bemärkt. Då man nyss vid åsynen af denne konung i full officiell skrud, räckande sin hand att kyssas af den »andra statsmagten», nästan kom att tänka på den bekanta engelska ordleken: »What is the majesty without her externals?» och i går, vid anblicken af denna martialiska herrskare, mönstrande sina trupper, nästan var frestad att säga för sig sjelf: »konungadömet är — kriget», (åtminstone paraden!) må vi i denna stund, då vi se Carl d. 15de så rättfram och liksom du och jag spatsera sin gata fram, utbryta: Majestätet vare på engelska hvad det vill, konungadömet är freden.

Text och Illustrationer ur „Illustreret Tidende“ i Köpenhamn.

Tryckt i Thieles Boktryckeri.

By the Honorable Secretary of the Interior
Washington, D.C.

Swedish Mission

Established by the Swedish Mission

First of the Swedish Mission
Established in the year 1822
at the place called the Swedish Mission
in the Territory of the United States
of America.

KNOWLEDGE

DIARY

Printed and Published by the Swedish Mission
at the place called the Swedish Mission
in the Territory of the United States
of America.

*På Alb. Bonniers förlag har utkommit och finnes till
salu i de flesta boklädor i riket:*

Svenska Kröningar.

Gustaf Wasa.

Gustaf Adolf.

Beskrifningar och Anekdoter.

Med Porträtter af följande Svenska Regenter:

GUSTAF WASA.	GUSTAF ADOLF.	CARL XII.
JOHAN III.	CHRISTINA.	FREDRIK I.
SIGISMUND.	CARL X.	ADOLF FREDRIK.
CARL IX.	CARL XI.	GUSTAF III.

Samt dessutom många andra illustrationer i texten.

Pris endast 25 öre.

MAJ-KUNGEN.

Tillfällighetsstycke med sång i 1 akt.

(Svenskt Original).

Pris: 25 öre.

KRÖNINGSFESTEN.

Tillfällighetsstycke med sång i 1 akt.

Svenskt Original af Paul Qvitt.

Pris: 25 öre.

 Båda dessa pjäser uppfördes för första gången i Stockholm å Kröningsdagen den 3 Maj 1860.

STOCKHOLMS STADSMUSEUM

AN JAHNSSONS
SAMLING

A 175
42